

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY**

08-500 Ryki, ul. Poniatowskiego 2
tel. (81) 8651637, fax (81) 8651637
E-mail: psse.ryki@pis.gov.pl; _
<http://psse.ryki.pis.gov.pl>
<http://psse.ryki.nbip.pl>

Ryki, dnia 20.02.2019 r.

ONS – HK.721/77/19

**Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
na terenie gminy Kłoczew**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rykach, działając na podstawie art.4 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z §23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r. poz. 2294) dokonał oceny obszarowej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za 2018 r. na terenie gminy Kłoczew.

Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego lub w podmiotach działających na rynku spożywczym:

- Usługi Instalacyjno Sanitarne Wod-Kan CO Gaz Henryk Jurzysta ul. Sądowa 2, 08-460 Sobolew, który administruje trzy wodociągi zbiorowego zaopatrzenia zlokalizowane na terenie gminy Kłoczew.
- „Ulmer” Ulmer Danuta i Paweł Sp. J., właściciel indywidualnego ujęcia wody zaopatrującego Chłodnię Ulmer w Starym Zadybiu 53, 08-550 Kłoczew.

W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące przedmiotowych wodociągów:

Nazwa wodociągu	Produkcja w m ³ /d	Liczba zaopatrywanej ludności w wodę	Sposób uzdatniania/ dezynfekcja	Ocena jakości wody na koniec 2018 r.
Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia Kłoczew	332	2729	napowietrzanie, filtracja	Przydatna do spożycia
Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia Stare Zadybie	272	2260	napowietrzanie, filtracja	Przydatna do spożycia
Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia Wola Zadybska	109	604	napowietrzanie, filtracja	Przydatna do spożycia
Ujęcie indywidualne Chłodnia Ulmer	68	0	napowietrzanie, filtracja	Przydatna do spożycia

W 2018 roku ludność z 30 miejscowości w gminie Kłoczew, zaopatrywana była w wodę przeznaczoną do spożycia z 3 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia. Woda z ujęcia indywidualnego tj. Chłodnia Ulmer w Starym Zadybiu wykorzystywana jest jedynie na potrzeby zakładu.

Z wody wodociągowej o kontrolowanej jakości w gminie Kłoczew korzystało ok. 5593 osoby, co stanowi 77,2 % ludności gminy. Na koniec 2018 r. z wody wodociągowej o niekwestionowanej jakości korzystało 100% konsumentów.

W ramach nadzoru prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rykach oraz wewnętrznej kontroli jakości wody prowadzonej przez administratora wodociągów i podmiot posiadający indywidualne ujęcie wody pobrano łącznie 53 próby wody w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych oraz 33 prób w kierunku oznaczeń fizykochemicznych.

W trakcie 2018 r. w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Stare Zadybie, zanotowano jednokrotne przekroczenie parametrów mikrobiologicznych, a mianowicie stwierdzono obecność bakterii grupy coli w liczbie 1 jtk/100 ml, jak również stwierdzono podwyższone wartości związków żelaza wynoszące 768 µg/l oraz związków manganu wahające się od 99,2 µg/l do 162 µg/l oraz podwyższoną mętność wynoszącą 4,18 NTU.

Po dokonaniu analizy ryzyka zdrowotnego, biorąc pod uwagę rodzaj i stopień zanieczyszczenia oraz wystąpienie w jednym z dwóch pobranych punktów uznano, iż podwyższenie w/w wskaźnika mikrobiologicznego nie stwarzało istotnego zagrożenia dla zdrowia, natomiast uznano iż, przekroczenia w/w parametrów fizykochemicznych, nie stanowiły problemu zdrowotnego ale mogły wpływać na pogorszenie jakości organoleptycznej wody.

Zanotowano również przekroczenia parametrów mikrobiologicznych w 2 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia: Wola Zadybska i Kłoczew, a mianowicie stwierdzono obecność bakterii grupy coli w ilości 1-2 jtk/100 ml przy jednoczesnym spełnieniu wymagań załącznika nr 1 część A tabela 1 w/w rozporządzenia. Ponadto, badania wody stwierdziły obecność ogólnej liczby mikroorganizmów po 72 godz. inkubacji w temp. 22° C wynoszącą 236 jtk/1ml. oraz powyżej 300 jtk/1 ml..

Po dokonaniu analizy ryzyka zdrowotnego, biorąc pod uwagę, niestabilność mikrobiologiczną wody, oceniając stopień i rodzaj zanieczyszczenia mikrobiologicznego zostały wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego decyzja o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z w/w wodociągów.

Działania naprawcze podjęte przez administratora polegały na okresowej dezynfekcji wody oraz płukaniu sieci wodociągowych, po których jakość wody uległa poprawie.

Bakterie grupy coli zostały uznane za odpowiedni wskaźnik mikrobiologiczny jakości wody do picia ze względu na łatwość wykrywania i oznaczania w wodzie. Bakterie grupy coli nie powinny występować w dostarczanej uzdatnionej wodzie. Stwierdzenie ich obecności w wodzie sugeruje nieodpowiednie jej uzdatnianie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną zawartość substancji odżywczych w uzdatnionej wodzie.

Stwierdzano również podwyższone wartości związków żelaza i manganu oraz podwyższoną mętność w wodociągach: Stare Zadybie i Wola Zadybska, natomiast w wodociągu Kłoczew podwyższone wartości związków żelaza i manganu.

Po dokonaniu analizy ryzyka zdrowotnego, biorąc pod uwagę rodzaj i stopień zanieczyszczenia uznano, iż podwyższenie w/w parametrów nie stwarzało istotnego zagrożenia dla zdrowia, jednak mogły wpływać na jakość organoleptyczną wody.

Po przeprowadzonych przez administratora wodociągu działaniach naprawczych jakość wody uległa poprawie, co potwierdził administrator wodociągów wynikami z badań wody.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnych z badanych parametrów.

Nadmienia się, że woda o wysokiej *mętności* może chronić mikroorganizmy znajdujące się w wodzie przed działaniem środków dezynfekcyjnych i może powodować wzrost bakterii. Zaleca się aby mętność wody była utrzymywana na możliwie najniższym poziomie, głównie ze względu na jej znaczenie dla jakości wody pod względem mikrobiologicznym, jak też pogorszenie się cech organoleptycznych wody

Natomiast *żelazo* jest jednym z najpowszechniej spotykanych metali w skorupie ziemskiej. Żelazo w wodzie może pochodzić z gruntu, ze ścieków, przemysłowych, jak też z korozji rur i zbiorników. Żelazo jest niezbędnym pierwiastkiem w pożywieniu człowieka jako składnik

krwiotwórczy, a dziennie zapotrzebowanie jest zależne od płci, wieku, stanu fizjologicznego oraz przyswajalności. Pierwiastek ten sprzyja również wzrostowi „bakterii żelazowych”, które czerpią energię z utleniania jonów żelazowych do żelazowych i wyniku tego procesu wewnątrz rur osadza się szlamowata wyściółka. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami zawartość żelaza w wodzie nie powinna przekraczać 200 µg/l.

Mangan jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych metali w skorupie ziemskiej i wodach naturalnych. Pochodzi z resztek roślinnych, z gleby oraz zanieczyszczeń, głównie przemysłowych. W przypadku kontaktu z tlenem mangan tworzy nierozpuszczalne tlenki, które mogą powodować powstawanie niepożądanych osadów i problemy z barwą wody w systemach wodociągowych. Wartość zalecana, ustalona ze względów zdrowotnych dla manganu równa 0,4 mg/l, jest wyższa niż próg akceptowalności wynoszący 0,1 mg/l.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rykach w 2018 r. nie otrzymał zgłoszeń o reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody na terenie gminy Kłoczew.

Biorąc pod uwagę wszystkie wyniki badań wody przeznaczonej do spożycia, wykonanych w 2018 r., dostarczanej mieszkańcom gminy Kłoczew oraz mając na względzie, że stwierdzone przekroczenia były krótkotrwałe, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rykach stwierdza, że na koniec 2018 r. wszystkie wodociągi, dostarczały wodę o jakości zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r. poz. 2294) w związku z czym jej jakość była bezpieczna dla zdrowia konsumentów.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Kłoczew, ul. Długa 67, 08-550 Kłoczew
2. Usługi Instalacyjno Sanitarne Wod-Kan CO Gaz Henryk Jurzysta ul. Sądowa 2, 8.460 Sobolew
3. A/a